

solidarnost je naša snaga

Poseta izbeglicama/migrantima – Bihać, BiH

02. - 03. septembar 2018.

Od februara 2018. Bosna i Hercegovina je postala glavno odredište izbeglica/migranata, na putu ka željenim destinacijama na Zapadu. Na tom putu Bihać je zbog blizine granice sa Hrvatskom, postao središte okupljanja izbeglica/migranata. Od Bihaća do granice sa Hrvatskom ima 12 km, a do granice sa Slovenijom 120 km. Izbeglice/migranti ovaj put uglavnom prelaze peške, za šta je potrebno oko nedelju dana. U Bihaću se nalazi više hiljada izbeglica. Njihovo prisustvo u gradu je veliko, jer se radi o manjem gradu, Bihać ima ukupno oko 40.000 stanovnika. Najveći deo, njih oko 1.000 je smešteno u delu grada Borići, u i oko zgrade đačkog doma. Reč je o velikom objektu, čija je gradnja započela pre rata i zgrada je ostala nezavršena. Urađeni su „grubi“ radovi, a na unutrašnjosti nije rađeno. Nema prozora niti vrata. Najveći deo izbeglica/migranata boravi u ovoj zgradi, dok manji deo njih spava u šatorima u okolini objekta. Ovim mestom upravlja lokalni Crveni krst/polunesec. Obezbeđena su 3 obroka dnevno. Takođe od ponedeljka do subote dežura i medicinska ekipa. Na ovom mestu borave muškarci, većina je iz Pakistana, a u većem broju ima i Avganistanaca i Iranaca, a manji broj je iz ostalih zemalja, Sirije, Iraka, Bangladeša, Maroka... Na izlasku iz Bihaća prema Cazinu otvoren je kamp za izbeglice/migrante, u kome boravi oko 200 osoba, uglavnom porodica sa decom. Ostatak izbeglica boravi po napuštenim kućama ili privatnom smeštaju. Iz ovog razloga nije moguće imati precizan broj izbeglica.

Ono što se najčešće može čuti u Bihaću, kako od strane izbeglica/migranata, tako i od prisutnih aktivista/kinja, je da se hrvatska policija ponaša izuzetno brutalno prema izbeglicama/migrantima. Svakodnevno se može čuti više svedočenja o brutalnosti hrvatske policije. Oblici nasilja su poznati još od ranije, kada su primenjivani na granici Hrvatske i Srbije. Izbeglice/migranti koji budu uhvaćeni, bivaju pretučeni, njihova imovina uništena ili oduzeta (razbijanje mobilnih telefona, oduzimanje novca, šatora, ruksaka...), a potom

se bez ikakve procedure vraćaju na teritoriju Bosne i Hercegovine. Zabeleženi su i slučajevi torture. Iz grupe izbeglica/migranata koja je uspela da pređe granicu i koja se krila više dana u šumama, izdvojio se jedan i otišao do obližnjeg mesta, kako bi u prodavnici kupio hranu. Po prijavi prodavačice, došla je policija koja ga je uhapsila i vršila torturu nad njim, da bi im rekao gde se nalazi ostatak grupe. On je tvrdio da je sam. Nakon višesatne torture, policija ga je vratila na teritoriju Bosne i Hercegovine. Razmere i istovetnost ovakvih i sličnih postupaka hrvatske policije, jasno ukazuju da se radi o sistematskom teroru nad izbeglicama/migrantima. Brojna dokumentacija i dokazi su prikupljeni, ali izostaje reakcija, kako vlasti u Hrvatskoj, tako i institucija Evropske Unije, što je dokaz da je u pitanju širi plan.

Uprkos svemu gore navedenom, od aktivista koji su više meseci prisutni u Bihaću i okolini, čuli smo da veći broj izbeglica/migranata uspeva da pređe u Hrvatsku.

Cena koju plaćaju je ogromna, u svakom smislu. U gradu postoje tenzije, dešavaju se manji incidenti između izbeglica/migranata, a zabeleženi su i slučajevi krađa. Sve ovo je razumljivo, obzirom da se mnogi sa granice sa Hrvatskom vraćaju, narušenog zdravlja i bez celokupne imovine, te su naterani da se bore za preživljavanje.

Odnos lokalnog stanovništva prema izbeglicama/migrantima je ostao dobar. Primetno je da je početni entuzijazam splasnuo, da je manje ljudi koji pomažu, jer ovakvo stanje u Bihaću traje već 6 meseci. Ipak izbeglice/migranti i dalje hvale odnos lokalnog stanovništva prema njima i mogu se slobodno i bez straha kretati po gradu.

Trenutna situacija se što se tiče uslova života izbeglica/migranata može nazvati podnošljivom, najosnovnije potrebe su zadovoljene. Ovakva situacija svakako neće potrajati još dugo, jer se približava zima, a veći broj izbeglica nema nikakav ili ima potpuno neadekvatan smeštaj.

Violeta, Staša, Mirko
08. 09. 2018.